

EXTRA NAAITECHNIIEKEN

Naden afwerken

Wanneer werk je naden af?

Opmerking vooraf: je kunt de naden van je kledingstuk op verschillende manieren afwerken zoals met een zigzagsteek of locksteek, met een kartelschaar, met biaisband etc. Zie voor het naaien, strijken en afwerken van de naden het werkschrift op pag. 31.

Maar wanneer werk je de naden van je kledingstuk af?

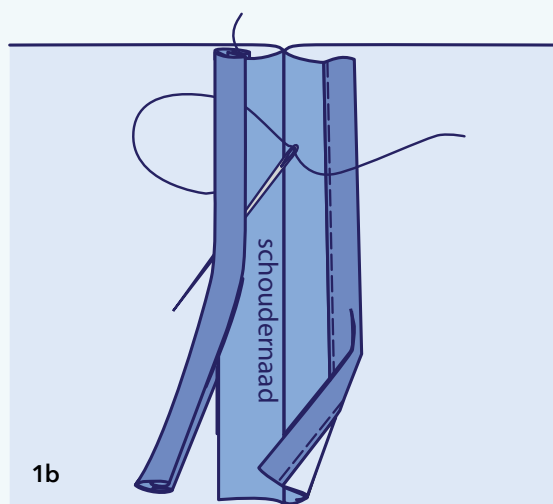
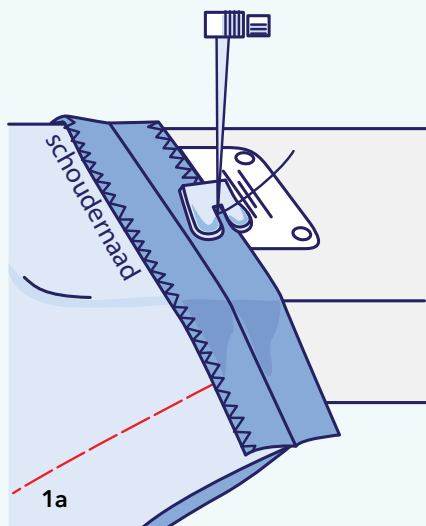
Dit hangt bij elk kledingstuk af van de werkvolgorde.

De meest logische volgorde is ze na het naaien en strijken meteen af te werken, zodat je overal nog bij kunt komen. Om die reden werk je de buitenrand van de verstevigde delen ook eerst af.

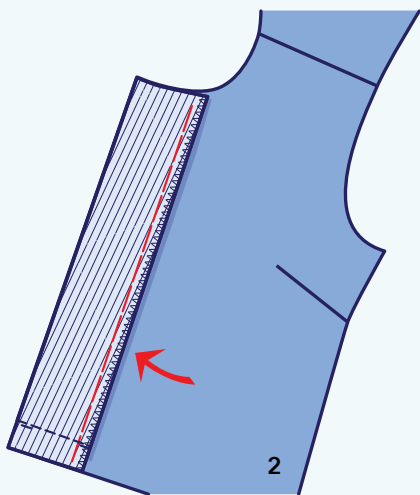
Wanneer werk je de naden samen af en wanneer apart?

Dit ligt aan de stof en het model. Bij tricot, jeans, katoenen en overige dunne stoffen worden de naden vaak samen afgewerkt. Dit geldt ook voor het doorstikken van de naden. Bij wollen of dikkere stoffen worden de naden altijd apart afgewerkt, zo voorkom je een lelijke dikke naad.

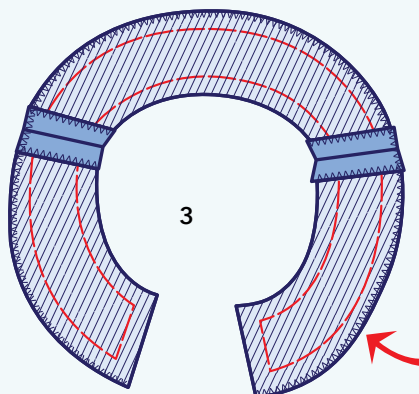
Open naden of randen afwerken

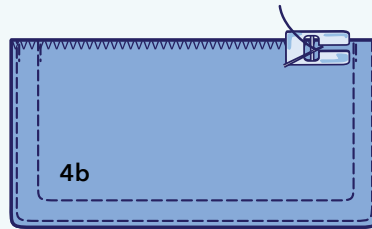
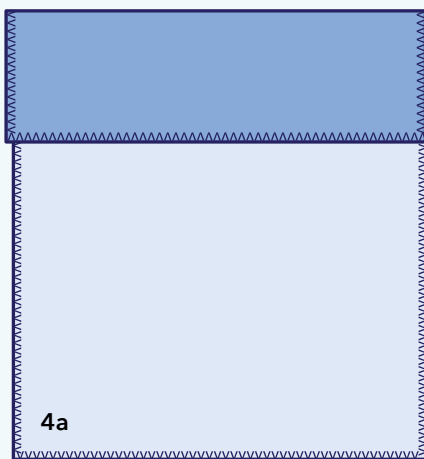
1. Werk de naden na het naaien en strijken bijvoorbeeld met een zigzagsteek (1a) of met biaisband (1b) af.

2. Werk de buitenrand van het verstevigde belegdeel eerst af en naai dan het deel op de zoomlijn vast.

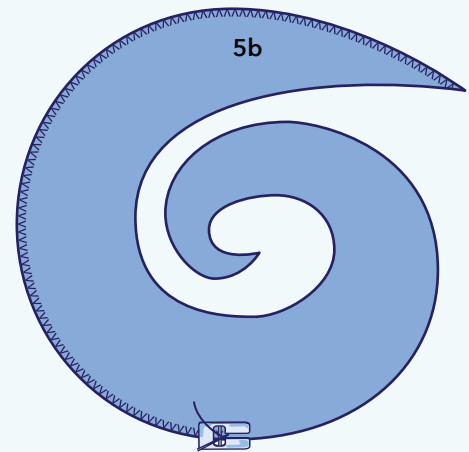
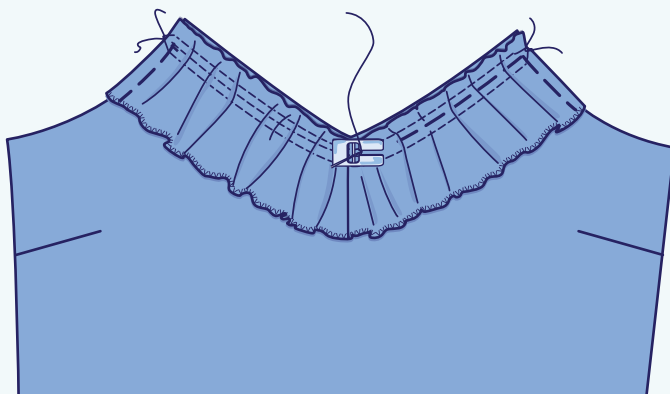
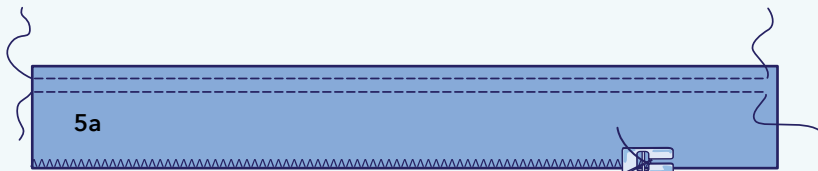

3. Werk de buitenrand van de hals- of armsgatbeleggen na het naaien van de schouder- en/of zijnaden af.

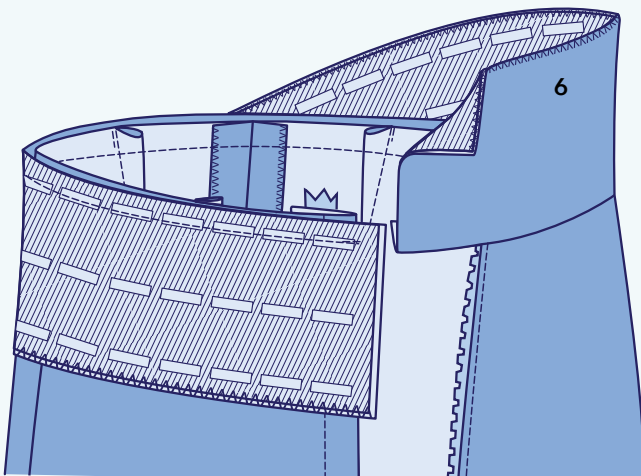

4a. Werk de buitenrand van de zak eerst af en vouw daarna het aangeknipte beleg naar de verkeerde kant.

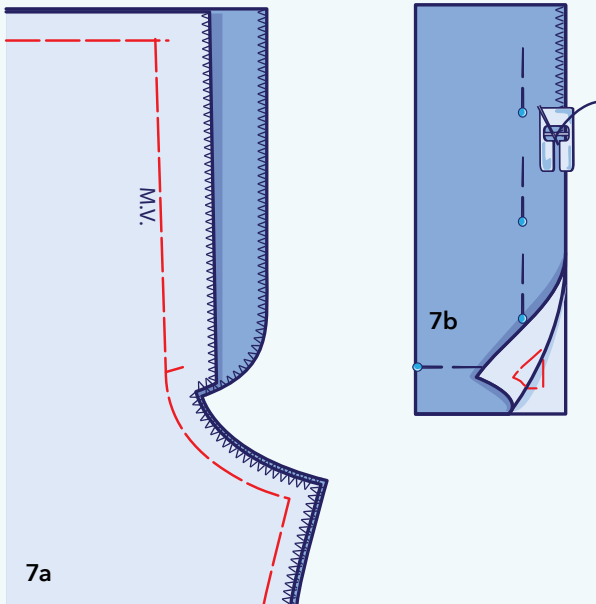
4b. Stik eerst de kleppen op elkaar en werk pas na het keren van de klep de aanzetrand van de dubbele klep af.

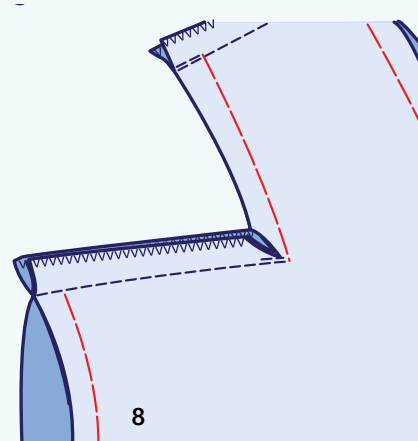
5. Werk, eventueel met een locksteek, eerst de buitenrand van ruches, stroken (5a) en volants (5b) af, zo heb je niet het hele kledingstuk onder je machine liggen.

6. Werk eerst de onderrand van de tailleband af, zo heb je niet het hele kledingstuk onder je machine liggen.

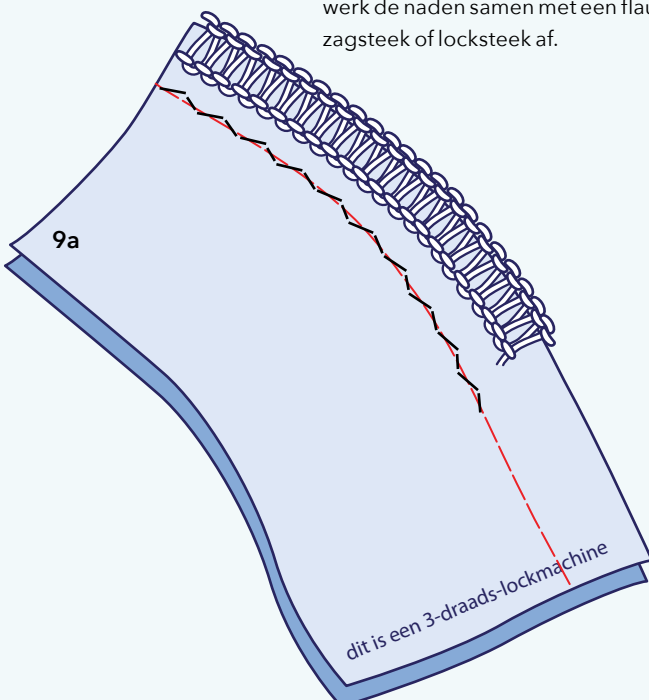
7. Werk eerst de splitranden en de kruisnaad af voor het naaien van de kruisnaad en het inzetten van de rits. Het is namelijk lastig als de rits er al inzit om dan de naden nog af te werken (7a). Werk de gulpreep na het dubbelvouwen samen af (7b).

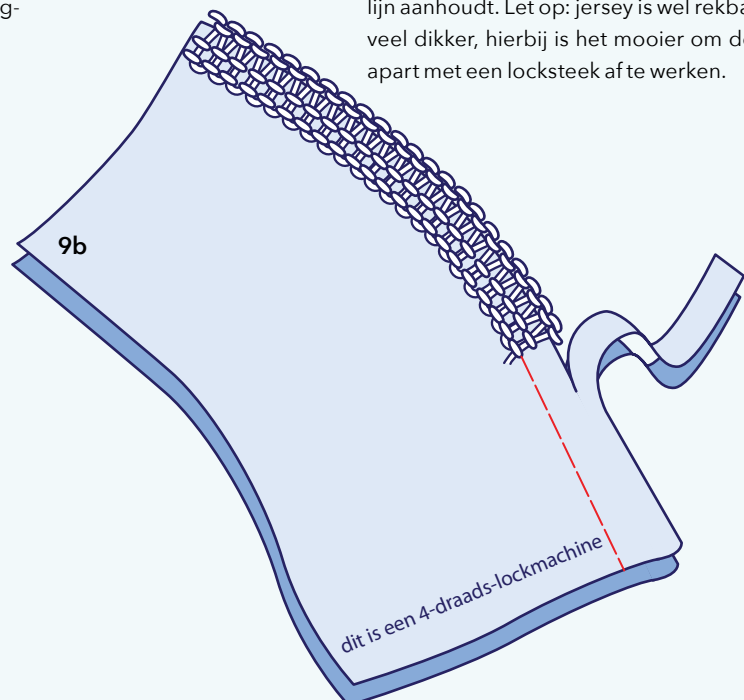
8. Werk bij een sjaalkraag de schouderaden na het naaien, strijken en schuin inknippen naar de patroonlijn, af. Je kan later bij het aannaaien van de kraag niet meer bij het hoekje komen.

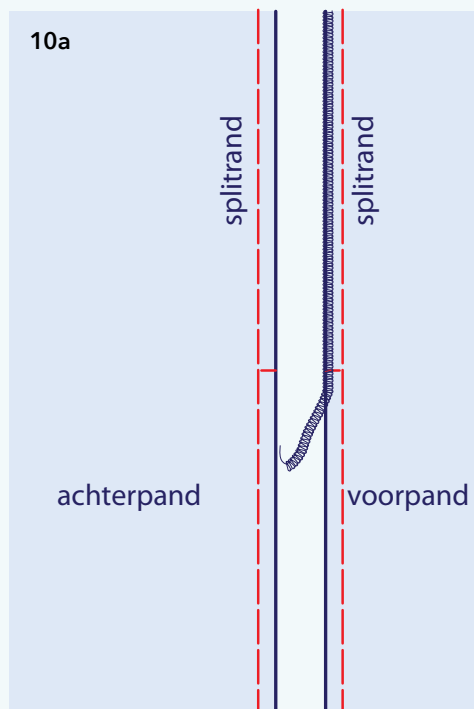
Wanneer werk je de naden samen af?

9a. Bij tricotstoffen worden de naden bijna altijd samen afgewerkt. Naai de naden volgens de werkvolgorde. Strijk en werk de naden samen met een flauwe zigzagsteek of locksteek af.

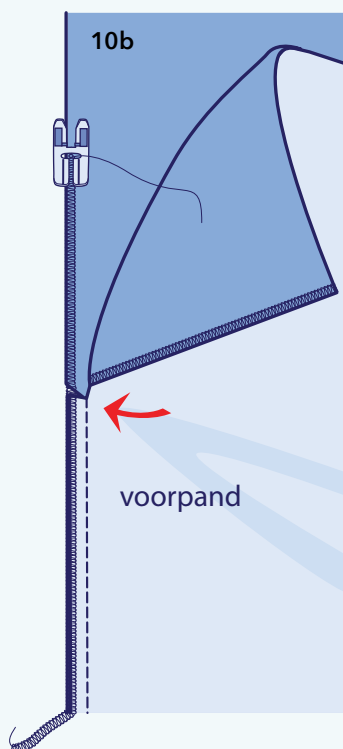

9b. Wanneer je een 4-draads-lockmachine hebt, kan je de naden in één keer naaien en afwerken. Let wel op dat je goed de patroonlijn aanhoudt. Let op: jersey is wel rekbaar maar veel dikker, hierbij is het mooier om de naden apart met een locksteek af te werken.

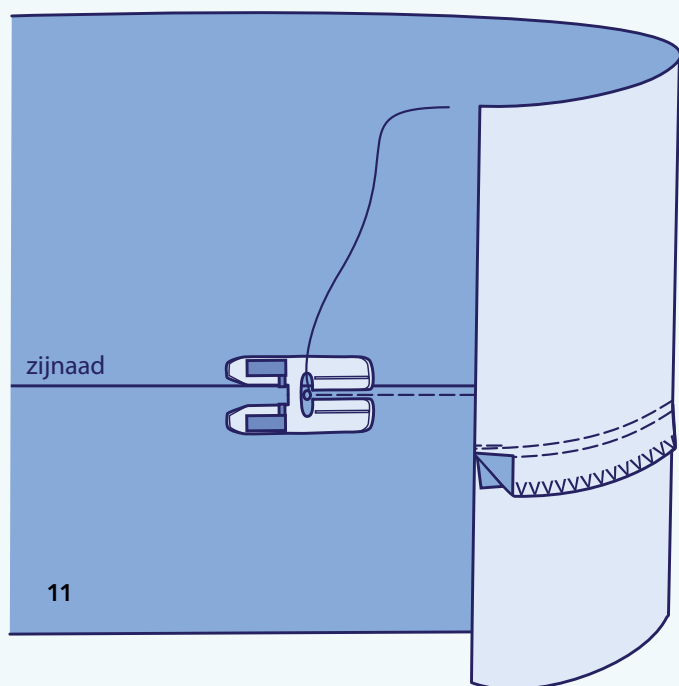

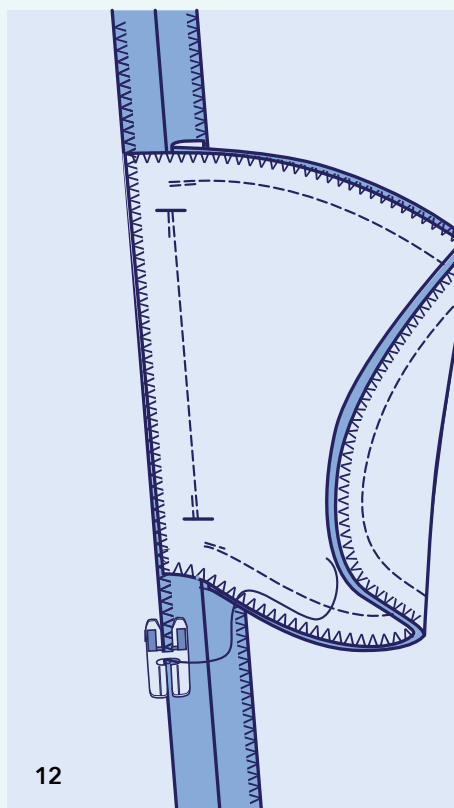
10a. Heb je een rits in de zijnaad en wil je de naden toch samen afwerken? Werk dan eerst de voorrand van de splitrand met een flauwe zigzagsteek of met een locksteek af.

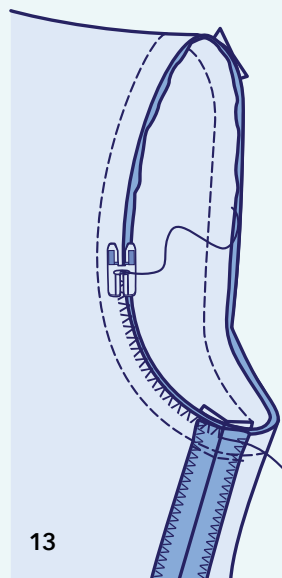
10b. Stik de zijnaden vanaf het splitteken. Knip daarna 1 cm onder het splitteken de naad alleen aan de voorrand tot de patroonlijn in. Werk de zijnaad samen af en werk aansluitend de achterrand van de splitrand apart af met een zigzag- of locksteek.

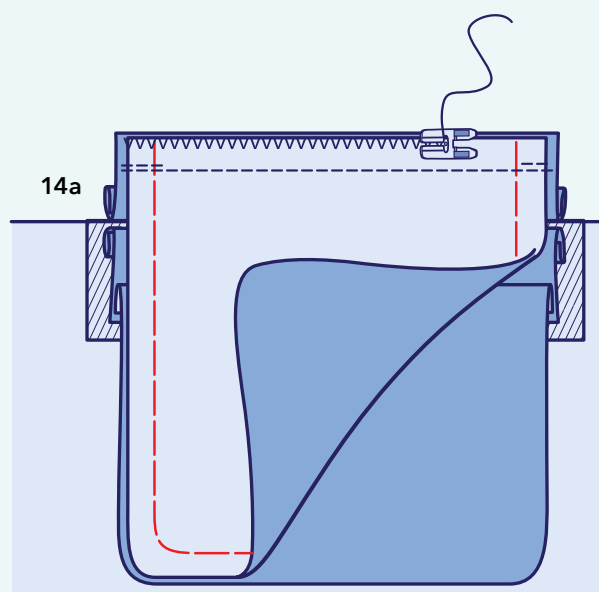
11. Werk de zijnaden die met een enkel of dubbel stiksel zijn doorgestikt samen met een zigzagsteek af.

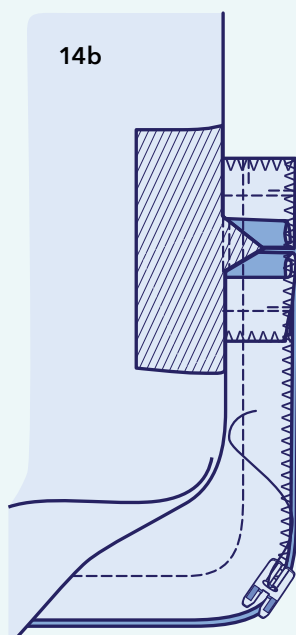
12. Werk de binnenzakken, na het op elkaar naaien, samen af. Werk daarna de naden van het kledingstuk af, stik hierbij een rand van de zak mee.

13. Werk na het inzetten en strijken van de mouw, de naden van de mouw en het armgat samen af.

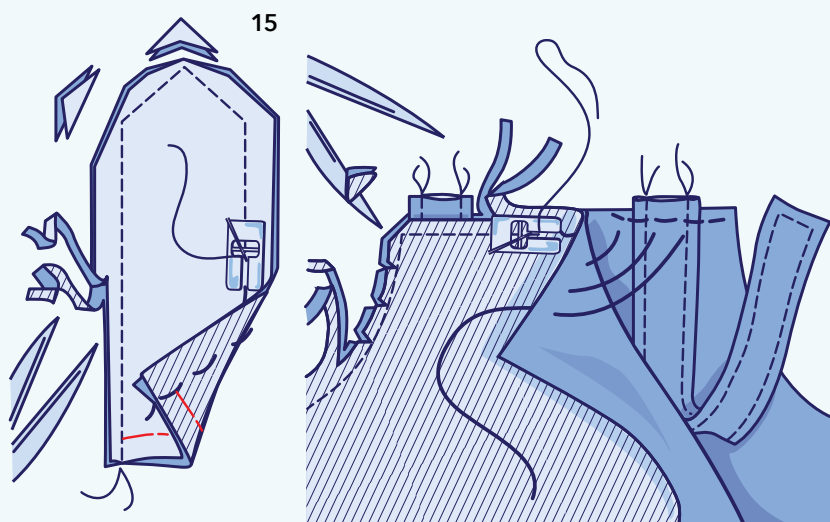

14a. Werk de onder- en bovenzak samen met de paspelstroken af.

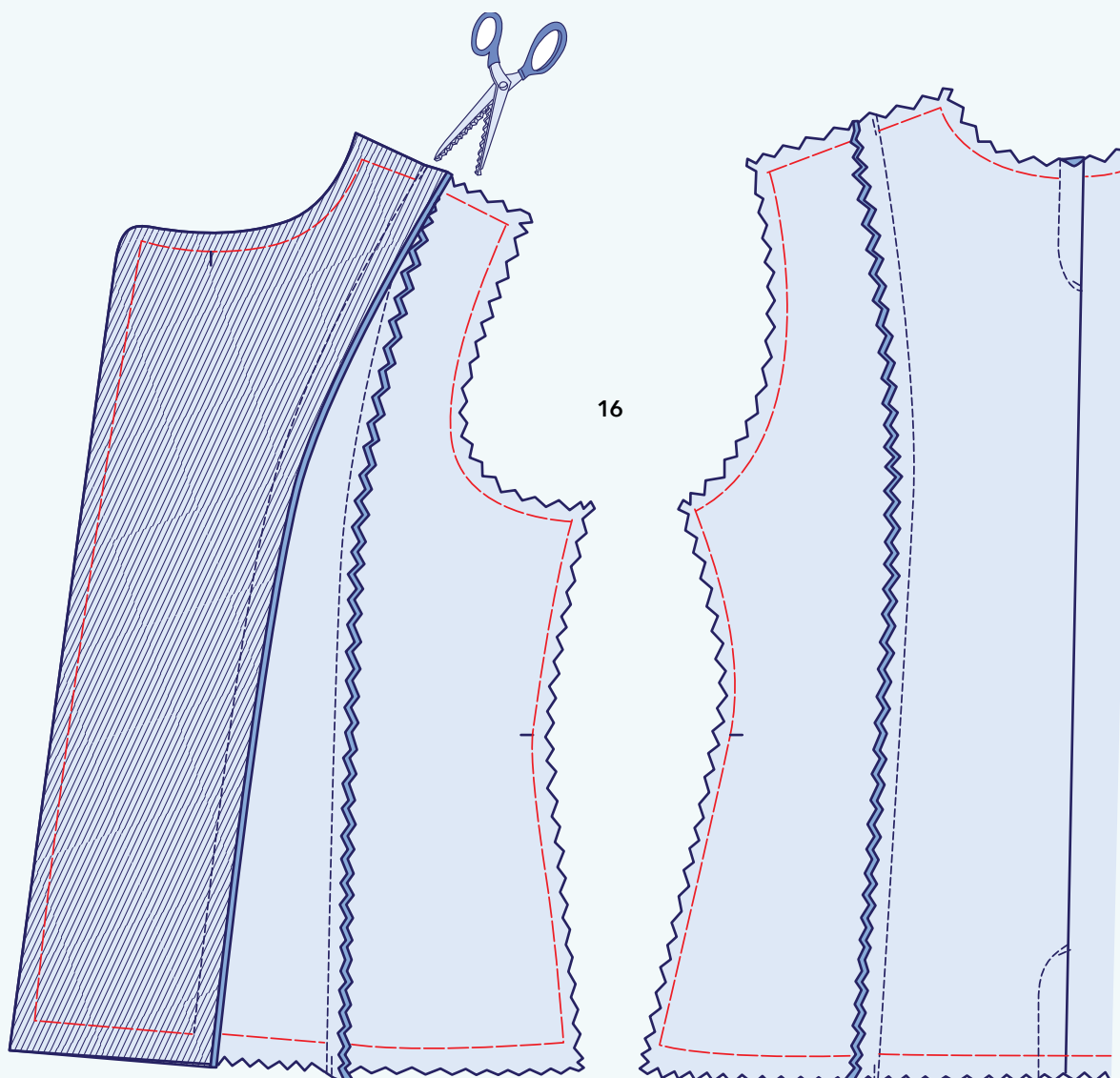

14b. Werk de onder- en bovenzak na het op elkaar naaien langs de zijranden en onderrand samen af.

Wanneer hoef je de naden van je kledingstuk niet af te werken?

15. Wanneer delen dubbel genaaid worden, zoals epauletten, schouderbanden, panden etc., hoeven deze naden niet afgewerkt te worden. Deze naden worden smal afgeknipt en daarna worden deze delen of panden gekeerd, zodat je niet meer tegen de naden aankijkt.

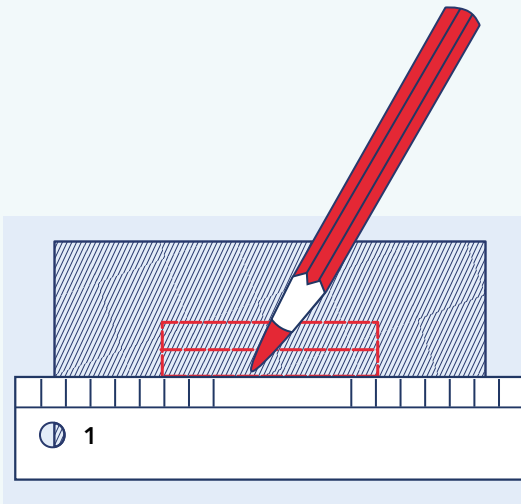
16. Voering of stoffen die niet rafelen kan je met een kartelschaar knippen. Doordat de naden niet afgewerkt hoeven te worden bespaar je op deze manier veel tijd.

Knoopsgat met paspel

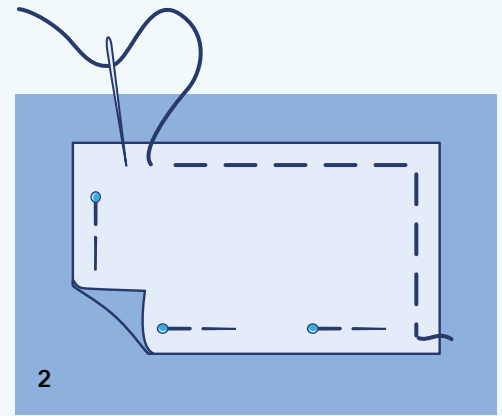
In jasjes en mantels staan knoopsgaten met een paspel heel chic. • Neem er de tijd voor om alle knoopsgaten even mooi en gelijk te maken.

Dunne of doorschijnende stoffen zijn niet geschikt, omdat de paspellapjes die hiervoor nodig zijn later als extra laagje te zien zijn. • Maak deze knoopsgaten ook niet in double-face stoffen, want deze worden vaak aan twee kanten gedragen.

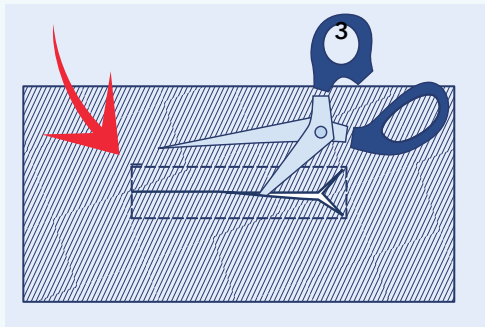
Je brengt eerst het knoopsgat in de bovenlaag aan. • Daarna maak je in het beleg een aparte opening die precies past op de opening in het pand.

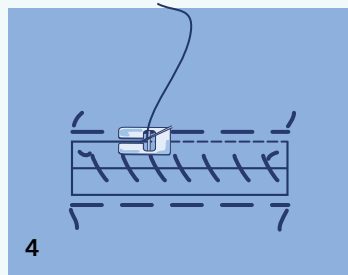
1. Geef aan de goede kant van de stof de plaats en de lengte van het knoopsgat aan met rijggaren. • Verstevig de plaats waar het knoopsgat moet komen aan de verkeerde kant van de stof met een stukje versteviging dat $\pm 2,5$ cm langer en breder dan het knoopsgat is. • Het rechthoekje waar de paspelrandjes inkomen is 6 mm breed, voor dikkere stoffen kan dat 10 mm zijn. Teken het rechthoekje voor het knoopsgat met een potlood op de versteviging.

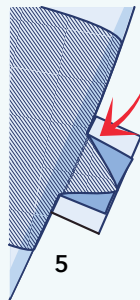
2. Knip recht van draad een paspellapje van 5 à 6 cm lang en 4 cm breder dan het knoopsgat. • Leg het midden van het paspellapje met de goede kant op de goede kant van de knoopsgatlijn van het rechter-voorpand. • Rijg het paspellapje ruim rond de aangegeven lijn vast.

3. Begin en eindig met naaien in het midden van een lange rand. Naai met een kleine steek, steeklengte 2 en laat, om af te hechten, de laatste steekjes over de eerste steekjes vallen. Naai rondom over de potloodlijn van de versteviging, • Knoop de draden af. • Knip het knoopsgat tot 0.5 cm vóór de uiteinden in. Knip verder schuin naar de hoeken van de stiksels.

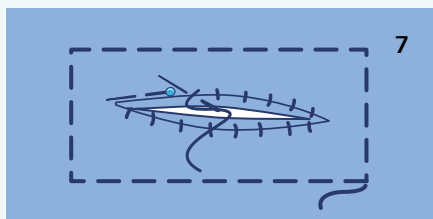

4. Zorg dat de lengtevouwen precies tegen elkaar aansluiten en aan weerszijden even breed zijn: bij dunne stof 3 mm en bij dikkere stof 5 mm. Zorg dat ze in het midden van het knoopsgat precies tegen elkaar aansluiten. Vouw het paspellapje om de rand naar de verkeerde kant. • Rijg de vouwrandjes met schuine steekjes tegen elkaar. Zet het lapje in de aanzetnaden onzichtbaar vast. • Zet de buitenrand van het paspellapje onzichtbaar met een paar steken vast.

5. Zet aan de verkeerde kant de vouwranden aan de uiteinden van het paspellapje tegen elkaar. • Gebruik een ritsvoetje. Zorg dat het stiksels net naast het einde van het knoopsgat komt. Naai de driehoekjes aan weerszijden van het knoopsgat op het paspellapje vast.

6. Maak het kleding stuk verder af. • Rijg het beleg eventueel ruim rond het knoopsgat vast. • Steek vanaf de goede kant, in de uiteinden van het knoopsgat, een speld door de stoffen.

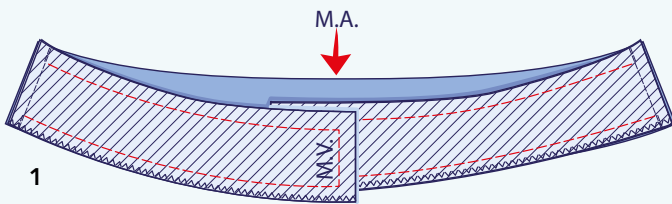

7. Zorg dat de inknip recht van draad is en niet langer is dan het knoopsgat in het pand. Knip het beleg precies tussen de twee spelden in. • Zoom de rafelrandjes van deze opening met een inslagje op het paspellapje vast.

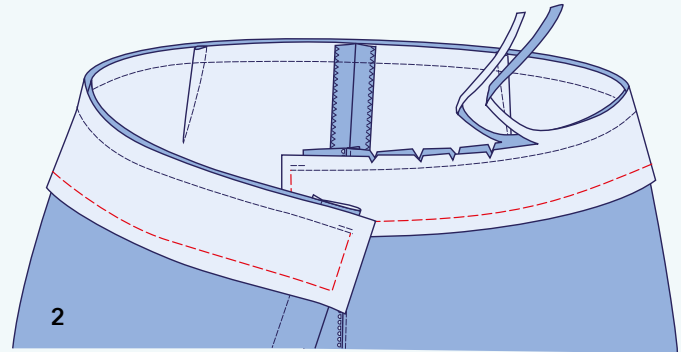
Bij dikke of erg rafelende stoffen maak je de opening in het beleg met een paspellapje van voering.

Teken na het doorprikken van het knoopsgat met kleermakerskrijt een lijn tussen de spelden. • Knip een paspellapje van een bijpassende kleur voering en stik het op dezelfde wijze als het paspellapje van stof op de goede kant van het beleg vast. • Knip het knoopsgat tot 0.5 cm vóór de uiteinden in het beleg en de voering en geef vanaf hier schuine knipjes naar de hoeken van de stiksels. • Vouw het voering-paspellapje helemaal naar binnen, zodat er een rechthoekige opening ontstaat. • Zet de voering aan de binnenkant met een paar grote steken aan de verkeerde kant op het beleg vast. • Zoom de opening van het beleg met kleine steken op het paspellapje van het pand vast.

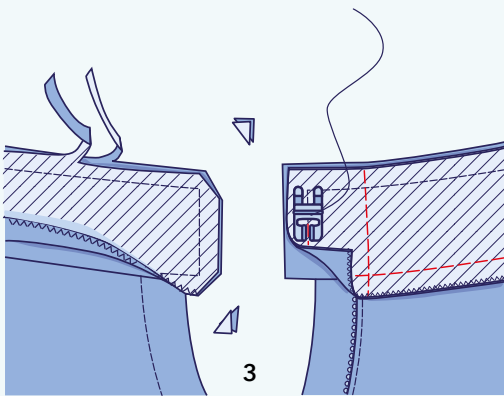
Tailleband op vorm

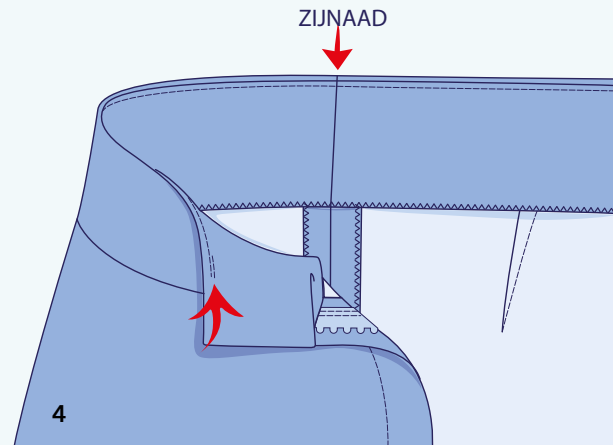
1. Speld, rijg en naai de zijnaden van de tailleband-binnen en de tailleband-buiten.

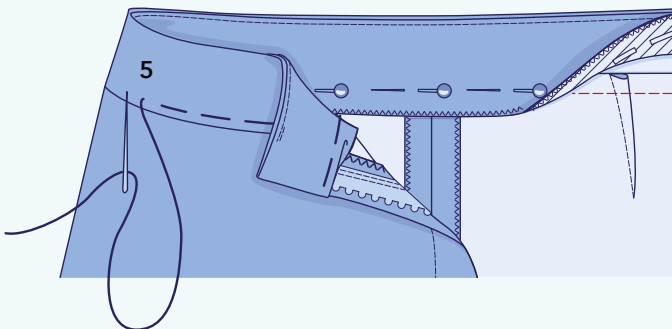
2. Heb je lussen? Speld de lussen dan eerst op de bovenrand van de panden vast. Naai de lussen gelijk met de tailleband mee. • Speld, rijg en naai de tailleband-buiten langs de bovenrand van de panden, laat de naad aan de uiteinden van de band uitsteken. • Knip de naden ongelijk af. De naden van de tailleband op 0.5 cm en van de panden op 0.75 cm. • Geef tot 2 mm vóór het stiksel knipjes in de naden. • Strijk de naden naar boven.

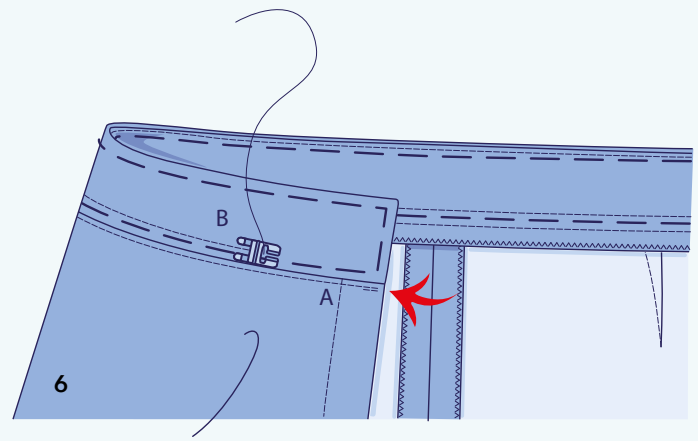
3. Rijg en naai de tailleband-binnen langs de buitenrand van de aangestikte tailleband-buiten. • Knip de naden ongelijk en bij de hoeken schuin af. De tailleband-buiten op 0.75 cm en de tailleband-binnen op 0.5 cm.

4. Leg de naad onder de tailleband-binnen. • Stik de tailleband-binnen tot ± 6 cm voor de uiteinden smal op de kant door. • Vouw de tailleband-binnen naar de verkeerde kant.

5. Rijg de losse onderrand van de tailleband-binnen op de naad van de panden vast.

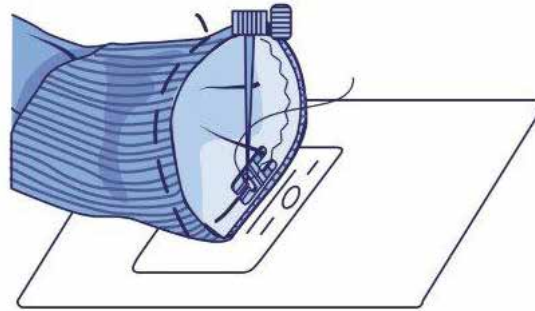
6. Stik de tailleband-buiten op de goede kant in de naad door (A). • Stik eventueel de tailleband rondom door (B).

Mouwboord en heupboord

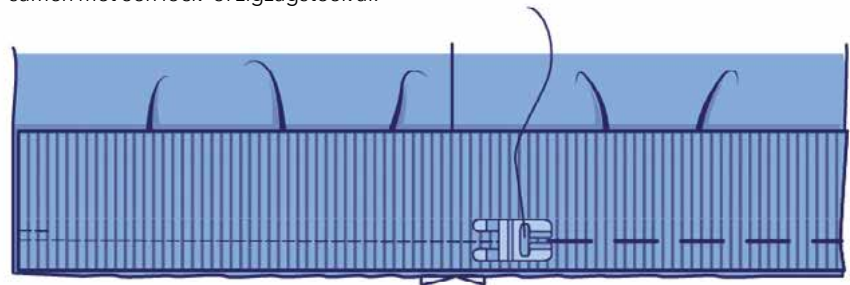
- 1.** Vouw de boord in de breedte dubbel.

 - Naai de uiteinden met een flauwe zigzagsteek op elkaar. Je hebt nu een ring. Strijk de naad open.
 - Vouw de boord dubbel met de verkeerde kant op elkaar. Rijg de open randen met losse steken op elkaar vast. Dat geeft nog ruimte voor rek als je ze vastnaait.

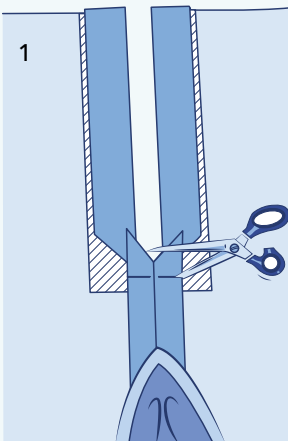

- 2.** Verdeel de onderrand van het pand of de mouw en de aanzetrand van de boord in vier gelijke delen.

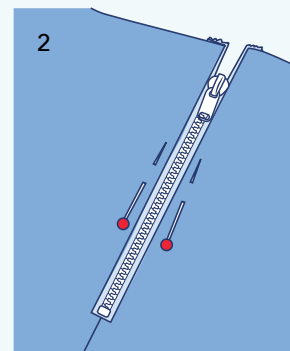
 - Geef deze punten met spelden aan.
 - Schuif de boord over de goede kant van de onderrand van het pand of de mouw.
 - Speld de aangegeven spelden op elkaar voor een gelijke verdeling. Rek tijdens het naaien de boord iets uit, zodat de aanzetrand van de boord en onderrand van het pand of de mouw even lang zijn. Speld, rijg en naai (eventueel met een flauwe zigzagsteek) de boord langs de onderrand van de panden of de mouw.
 - Rek tijdens het afwerken de boord iets uit. Werk de gestikte naad samen met een lock- of zigzagsteek af.

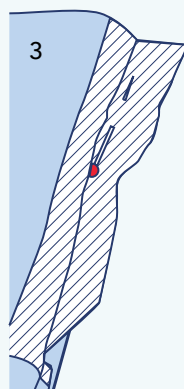
Zichtbare rits

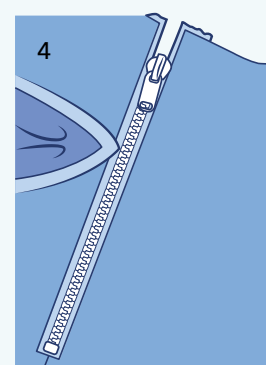
- 1.** Strijk langs de splitrand een reep versteviging van 3 cm breed en 2 cm langer dan de splitrand. Naai de naad vanaf óf tot het splitteken. Knip de naad tot de patroonlijn bij de hoeken schuin in. Strijk de naad open en de splitnaad naar de verkeerde kant.

- 2.** Leg de rits onder het split. Speld de rits vast.

- 3.** Vouw het rechterpand opzij en speld de splitnaad op het lintje van de rits vast. Haal aan de goede kant de speld eruit. Naai de splitrand in de vouw op het lintje van de rits vast. Naai op dezelfde manier de linkersplitrand en het uiteinde.

- 4.** Strijk de naden plat.